

АНАЛИЗ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО КЪМ 31.12.2015 ГОДИНА

Изготвеният отчет към 31.12.2015 г. за касовото изпълнение на Бюджет 2015 на Община Велико Търново е съставен на базата на действащата нормативна уредба - Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за публичните финанси, Закон за общинския дълг, Закон за държавния бюджет на РБ за 2015 г., Постановление № 8/16.01.2015 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2015 г., Решение №1419/12.02.2015 г.г. на Великотърновски общински съвет за Бюджет за 2015 година, индикативен разчет за сметките от европейския съюз за 2015 година на Община Велико Търново и инвестиционна програма за 2015 година, съобразен е с Бюджетната прогноза на Община Велико Търново и спазвайки приоритетите за разходване на постъпилите по бюджета средства, както следва:

- плащания по обслужване на общинския дълг;
- заплати и вноски за осигурителни плащания;
- социални плащания – обезщетения, помощи, стипендии;
- храна;
- медикаменти;
- отопление, осветление;
- издръжка на социални, здравни и образователни заведения;
- ремонт на общински пътища;
- други разходи.

Целта на настоящият анализ е да представи изпълнението на общинския бюджет до 31.12.2015 г. спрямо същия период на 2014 г.

Към 31.12.2015 г. отчетът за касовото изпълнение на разходите по бюджета на Община Велико Търново е в размер на 53 146 459 лева, от които 22 502 775 лева са за местни и дофинансирани държавни дейности. За същият период на 2014 г. отчетът на Община Велико Търново е в размер на 57 251 424 лева, в т.ч. 25 580 479 лева за местни и дофинансирани държавни дейности. От тук е видно, че спрямо посоченият период на предходната година разходите за местни и дофинансирани държавни дейности са намалели с 12,03 %, което в абсолютна стойност представлява 3 077 704 лв.

Поради фактът, че през 2015 година изтича програмния период 2007-2013, ключов фактор за реализиране на общинската финансова политика е оптималното усвояване на средствата от Европейския съюз, с които се финансират програми по сектори с пряк и косвен ефект върху растежа, заетостта, доходите и конкурентоспособността.

С Вх.№254/14.01.2016 година на Великотърновски общински съвет е предоставена информация, относно текущото изпълнение на общинските проекти, финансирани със средства от Европейския съюз и държавния бюджет. Същата е приета с Решение №93/28.01.2016 г. на ВТОБС. Проектите са обект на отделен анализ, поради това, че периода на отчитането им не съвпада с този за касово изпълнение на бюджета.

Бюджетната 2015 г. е без съществени положителни промени за общините, без очакваното реформиране на местните финанси и без разширяване на собствените данъчни приходи. По тази причина се наложи да се фокусираме отново върху вътрешните резерви: подобряване организацията на дейностите, засилена финансова дисциплина и контрол, увеличена събираемост на собствените приходи, изпълняване на антикризисните мерки и внедрените иновативни практики.

За целта се създаде организация за текущо анализиране изпълнението на бюджета с оглед своевременното идентифициране на рисковете и причините за възникване на просрочени задължения и вземания, въз основа на информацията за поети ангажименти и начислени задължения и вземания. Едновременно с това се предприеха и необходимите мерки за преодоляване на възникналите проблеми.

Към 31.12.2015 г. на касова основа Община Велико Търново отчита разходвани средства по Европейски проекти в общ размер 41 774 911 лева, от които 12 728 292 лева собствени бюджетни средства, представляващи 30 % от общият отчет за 2015 г. на Средствата от Европейския съюз

През 2015 г. средствата подлежащи на възстановяване от Централния бюджет се предоставят по бюджетите на общините като обща субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности, по реда на чл. 109, ал. 3 от ЗПФ, с акт на Министерския съвет въз основа на отчетени разходи за фактически изплатени средства. В този обхват попадат изразходваните средства по реда на Наредбата за определяне на реда за изплащане от държавата на присъдена издръжка, приета с Постановление №167 на МС от 2012 г., средствата за пътни разходи на правоимащи болни, средствата за командировките на експертите от ТЕЛК и средствата за Доброволните формирования.

Запазва се тенденцията на неравномерно разпределяне на ангажиментите между държавата и общините, както и продължаващата централизация на ресурси и правомощия върху тях 2015 г. е идентична на 2014 г. по отношение на разходни отговорности, видовете приходи и трансфери и в обхвата на правомощията на общините.

При настоящата неустойчива нормативна рамка, държавно делегираните ангажименти (не винаги ресурсно осигурени) постепенно заемат все по-голяма част от общинските бюджети. Необходимо е трайно и устойчиво определяне на сферите на общинска и на държавна отговорност.

Може да обобщим, че 2015 година е доста сходна с предходната по отношение на продължаващите негативни тенденции, които не могат да бъдат трайно преодоляни, чрез съществуващата система на трансфери и собствени приходи. Това от своя страна налага обсъждане на всички предложения, постъпили от местната общност и търсене на варианти за рационални решения, водещи до по-ефективно използване на публичните ресурси.

Общата субсидия и други трансфери за държавни дейности за 2015 година е в размер на 30 443 041 лева, което в абсолютна стойност е с 284 355 лева по-малко от отчета на тези за 2014 година. Намалението е в резултат на предоставените целеви трансфери през 2014 г., в т.ч. за предотвратяване на последиците от стихийни бедствия и повишаване на повечето от разходните стандарти, увеличаване на натурални показатели и разкриването на нови дейности.

Общата изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности са в размер на 5 805 594 лева, в т.ч. 211 100 лева за зимно поддържане и снегочистване, за сравнение през 2014 г. отчета на същите е в размер на 6 146 241 лв., т.е. намаление в абсолютна стойност 340 647 лв. Значително влияние тук оказва спецификата на предоставената през двете години Целева субсидия за капиталови разходи.

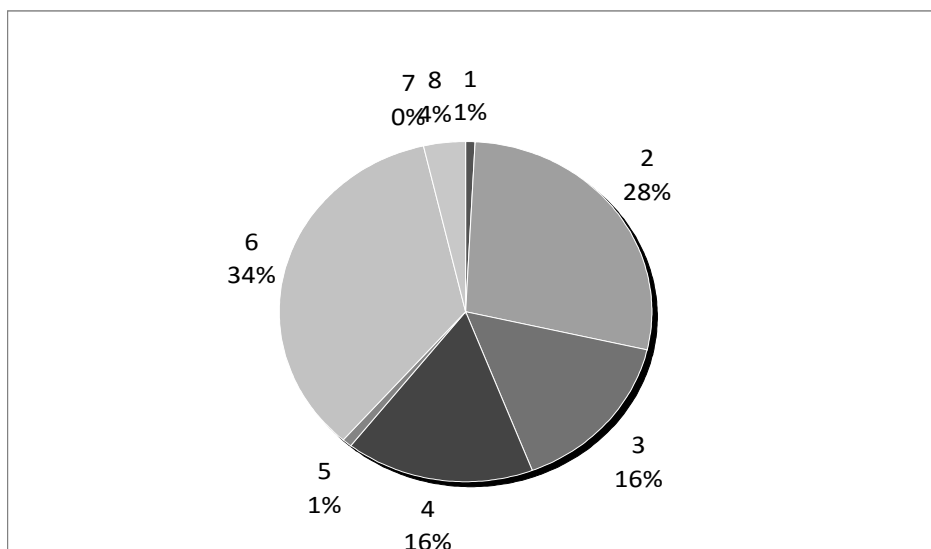
През периода от 01.01.2015 година до 31.12.2015 година, са събрани Местни данъчни и неданъчни приходи /в т.ч. такси/ в размер на 24 793 328 лв. общо планираните за 2015 година 25 856 000 лв. В номинално изражение най-много са постъпилите средства от такса битови отпадъци – 6 109 208 лв., където изпълнението е над 100 % от началния план, данъка върху недвижимите имоти – 4 837 067 лв. или 97% изпълнение и данъка върху превозните средства – 2 731 549 лв. или 101% изпълнение. Изпълнението на патентния данък е 138 807 лв.

В изпълнение на §§11 и §§12 от НАОМТЦУ при администрирането на Такса битови отпадъци на училища и университети на територията на Община Велико Търново за периода 01.01 – 31.12. 2015 г. е направена отстъпка в общ размер на над 500 хил. лева, което представлява нереализирани приходи в отчета на Община Велико Търново.

Преизпълнение се наблюдава при данъка при възмездно придобиване на имущество, от който са постъпили 2 822 529 лв., което надвишава първоначалния план с 402 529 лв. Това е данък, който пряко се влияе от пазара на движимо и недвижимо имущество.

Към 31.12.2015 г. приходите от местни данъци като цяло се увеличават с близо 15% спрямо 31.12.2014 г. или в абсолютна стойност – 1 366 060 лева на база годишен отчет.

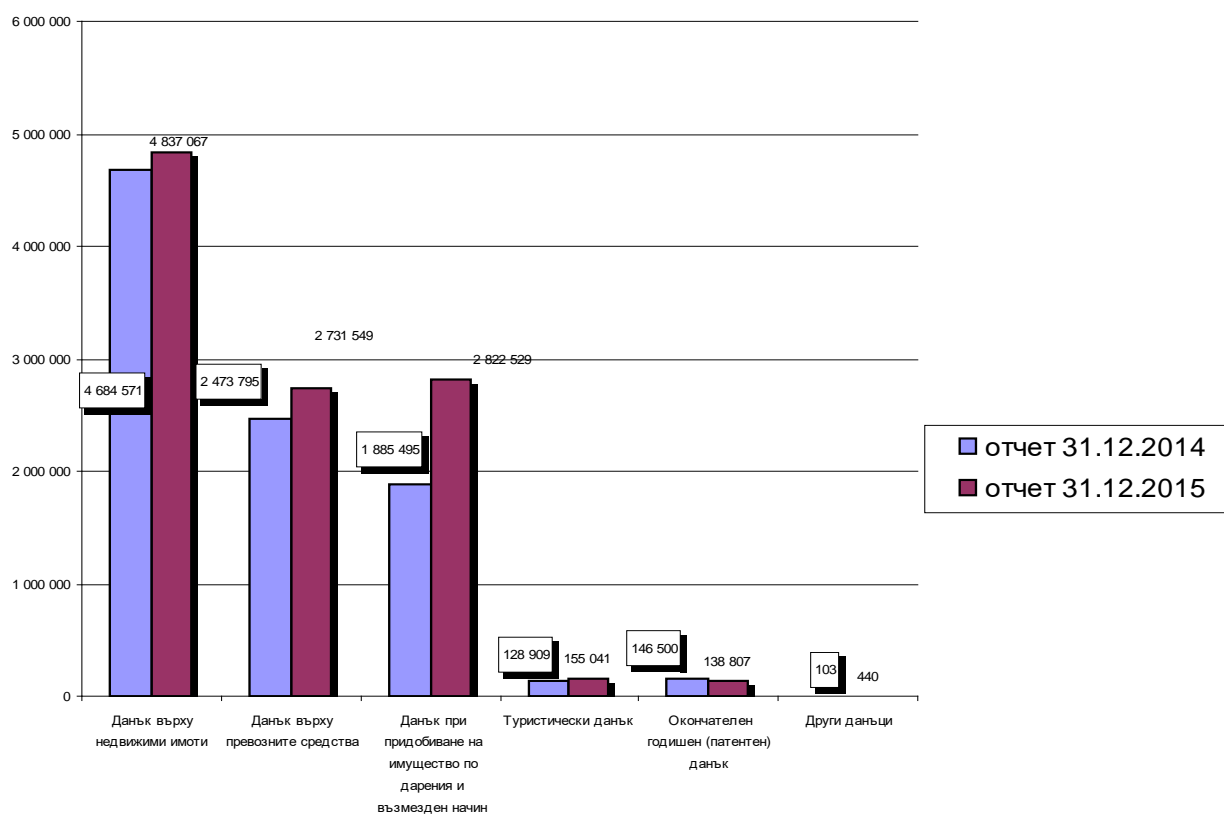
Структура на данъчните приходи

- 1 – патентен данък
- 2 – данък върху недвижимите имоти
- 3 – данък върху превозните средства
- 4 – данък при придобиване на имущество по дарение и възм.начин
- 5 – туристически данък
- 6 – такса за битови отпадъци
- 7 – такса куче
- 8 – друи(лихви,глоби,такси)

Имуществени данъци	отчет 31.12.2014	отчет 31.12.2015
Данък върху недвижими имоти	4 684 571	4 837 067
Данък върху превозните средства	2 473 795	2 731 549
Данък при придобиване на имущество по дарения и възмезден начин	1 885 495	2 822 529
Туристически данък	128 909	155 041
Окончателен годишен (патентен) данък	146 500	138 807
Други данъци	103	440

Имуществени данъци

От таблицата е видно по-добрата събираемост на приходите през 2015 г. при положение, че няма промяна в ставките и данъчната основа при изчисляване на данъците и таксите.

Събраните недобори са в размер на 2 685 хиляди лева:

- патентен данък – 30 хил.лв.
- данък в/у превозните средства – 533 хил.лв.
- данък в/у недвижимите имоти – 943 хил.лв.
- такса битови отпадъци – 1 163 хил.лв.

Това се дължи на предприетите мерки за тяхното събиране, като издаване на актове за установяване на задължения и изпращане на уведомления за прекъсване срока на давността, принудително събиране и др.

През 2015 година в Отдел „Местни данъци и такси” са издадени 13 238 броя документи за извършени услуги като удостоверения, служебни бележки, заверени копия на декларации и дубликати на квитанции. От извършените услуги 10 500 бр. са на физически лица и 2 738 на юридически лица. Срещу извършените услуги са събрани 103 300 лева. За 2015 г са обработени 51 031 броя документи и декларации. Издадените Актове за установяване на задължения през 2015 г. са 2 878 броя.

Постъпленията от продажби на нефинансови активи към 31.12.2015 г. са в размер на 903 724 лв., което е с 526 328 лв. повече от отчетените за същия период на 2014 г. Увеличението се дължи основно на събраните в повече приходи от продажби на услуги, стоки и продукция и наеми на имущество.

Изпълнението на приходите от наеми от земеделски земи през 2015 г. се дължи на прилагането на Заповедите на директора на Областна дирекция „Земеделие”, съгласно чл.37В, ал. 4 от ЗСПЗЗ в частта им отнасяща се до обработката на имоти от ОПФ без правно основание. На основание чл. 37В, ал. 10 от ЗСПЗЗ, се сключват едногодишни договори със

съответните арендатори, съобразно заповедите, като през 2015 г. се наблюдава увеличение на размера на средната рента за голяма част от землищата на територията на Община Велико Търново. Сключени са и договори за индивидуално ползване на мери, пасища и ливади от общинския поземлен фонд със собственици на животновъдни обекти по реда на ЗСПЗЗ. Цената при сключване на подобни договори се определя съобразно разпоредбите на Правилника за прилагане на ЗСПЗЗ, като по-високата от двете стойности – пазарна цена за отдаване под наем и средно рентно плащане за землището.

През 2015 г. не са приемани Решения от ВТОБС за увеличаване размера на наемите на жилищни и нежилищни имоти. Изпълнението на приходи от наеми на общински нежилищни имоти се дължи на засиленият контрол по събираемостта на задълженията на наемателите.

Изпълнението на приходите от разпореждане с общинско имущество се дължи на реализирането на две крупни сделки през 2015 г., а именно:

-Продажба, чрез публичен търг с тайно наддаване на недвижим имот частна общинска собственост /бивш наказателен паркинг/, находящ се в гр. В. Търново, ул. „Н. Габровски“ №71-Г, кв.14, УПИ X по плана на града, с площ от 5 938 кв. м. на стойност 432 532,05 лв. с ДДС;

-Прекратяване на съсобственост за недвижим имот частна общинска собственост, находящ се в гр. В. Търново, жк „Чолаковци“ /промишлена зона, западно от жилищния квартал/, с площ от 6 753 кв. м., попадаща в УПИ IV, отреден „за производствени и складови дейности“, от кв.17 по плана на града на стойност от 178 387,86 лв. с ДДС.

Останалите продажби, които се реализират, са главно продажби на земеделски земи в територии по чл.19 и §4 от ЗСПЗЗ, както и малки имоти в регулация в населените места на Община Велико Търново.

Отчета на приходите от общински такси към 31.12.2015 г. е в размер на 8 213 090 лв. и се увеличава със 1,63 % или в абсолютна стойност с 131 878 лв. Близо 74,4 % от местните такси се формират от приходите от такса битови отпадъци. Към 31.12.2015 г. е събрана такава в размер на 6 109 208 лв., а към същата дата на 2014 г. – 6 146 565 лв.

Приходите от такси за детски градини и ясли формират 13,26% от местните такси.

Таксите за детски градини през 2015 г. са намалели незначително – с 396 лв., през 2015 година Дирекция „Образование, младежки дейности и спорт“ осъществи стриктен контрол върху заплащане на утвърдената такса на дете, посещаващо детско заведение, съгласно общинската Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Велико Търново. За установените несъбрани такси за ползване на детски заведения през годината, съгласно утвърдените указания директорите на детските градини, са предприели незабавни мерки и са изпратени предупредителни писма. Към 31.12.2015 г. в Дирекция „Образование, младежки дейности и спорт“ няма несъбрани такси.

Увеличение има в събраните такси в детски ясли в размер на 12 353 лв. или 4,65 %. Това се дължи на изменението на Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Велико Търново, прието с Решение №1385 от 29.01.2015 г. на Великотърновски общински съвет, а именно увеличена бе таксата покриваща условно постоянните разходи, при запазване на общият размер на таксата.

По данни на Общински център за услуги и информация на гражданите за периода 01.01-31.12.2015 г. регистрираните входящи документи са 67 585 броя. От тях- 17 031 бр. за извършени административни услуги по направления, както следва :

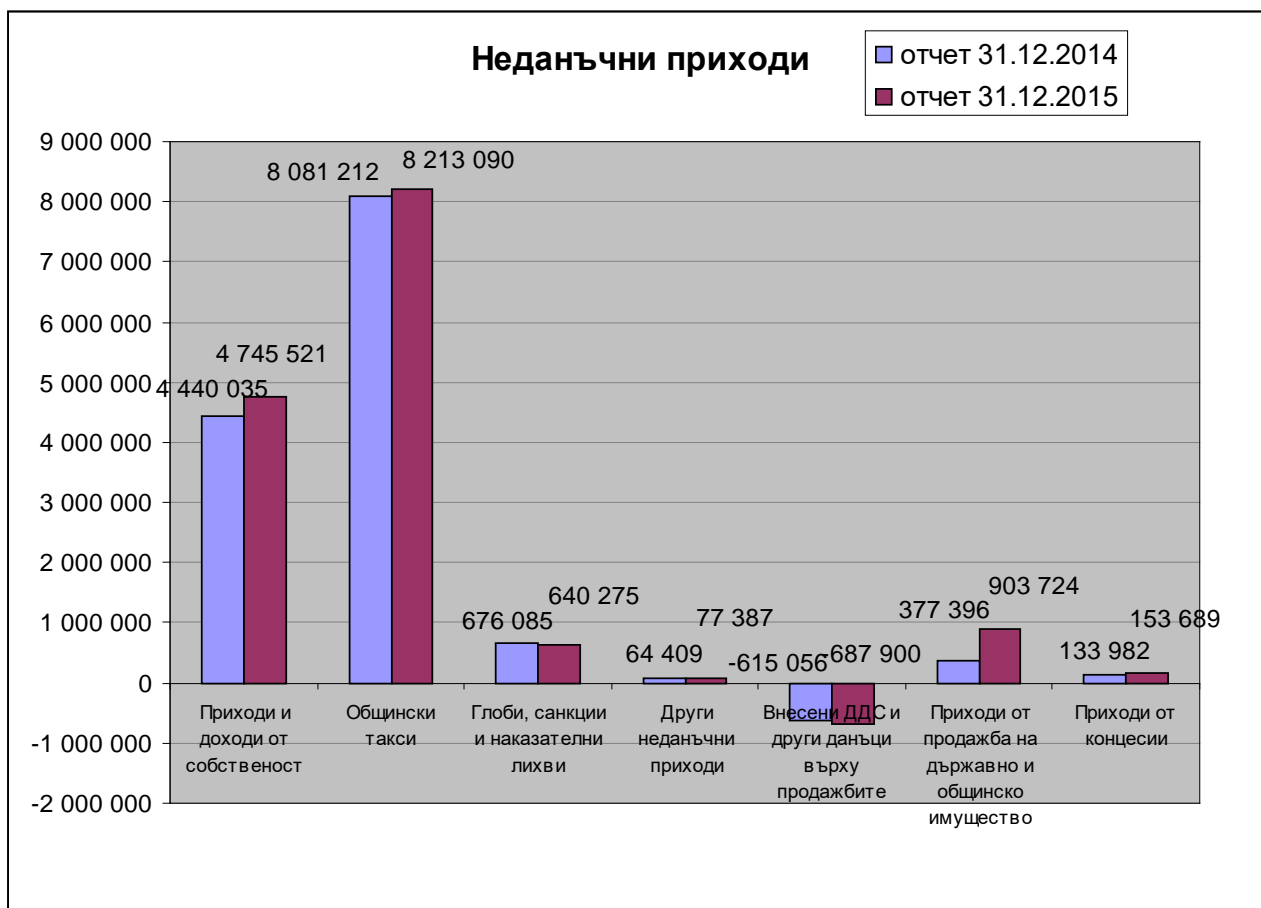
- 152 бр. – дирекция “Общинска собственост и обществени поръчки”
- 1 222 бр. – дирекция “Общинско развитие”
- 1 167 бр. – дирекция “СУТ”
- 14 490 бр. – дирекция “АО”
- 50 554 бр. – постъпили други документи – молби, жалби, декларации, информации, писма и др.

През 2014 г. и 2015 г. не е имало промяна в нормативната уредба, оказваща пряко влияние върху цените на административните услуги регламентирани в Наредбата за определянето и администрирането на местни такси и цени на услуги на територията на Община В.Търново, които да имат пряк финансов ефект върху приходната и разходната част на бюджета.

Въпреки големият обем от услуги извършван от отдел „Гражданска регистрация”, голяма част от тях се предоставят безвъзмездно по силата на нормативен акт, като:

- Съставяне на актовете по гражданско състояние / раждане, гр.брак и смърт/ и оригинали на удостоверенията, които се предоставят безплатно на гражданите съгласно Закона за МДТ.

- Предоставяне на удостоверителни услуги по гражданско състояние на държавни и общински структури /съд, следствие, прокуратура, МВР, НАП, НОИ, Агенция по вписванията, Агенцията по кадастър, общини, вътрешни услуги на структурните звена от общинската администрация и др.

В приходната част на Бюджета на Община Велико Търново за 2015 г. съществен показател представляват Предоставените трансфери между бюджети и сметки за средства от ЕС, които са в размер на /-/ 12 732 528 лева, за сравнение същият през 2014 г. е /-/ 594 034 лева. Средствата са собствен принос, недопустими разходи и финансови корекции по изпълняваните Европроекти и Други международни програми, отчетени съгласно указанията на ДДС 7/04.04.2008 г.

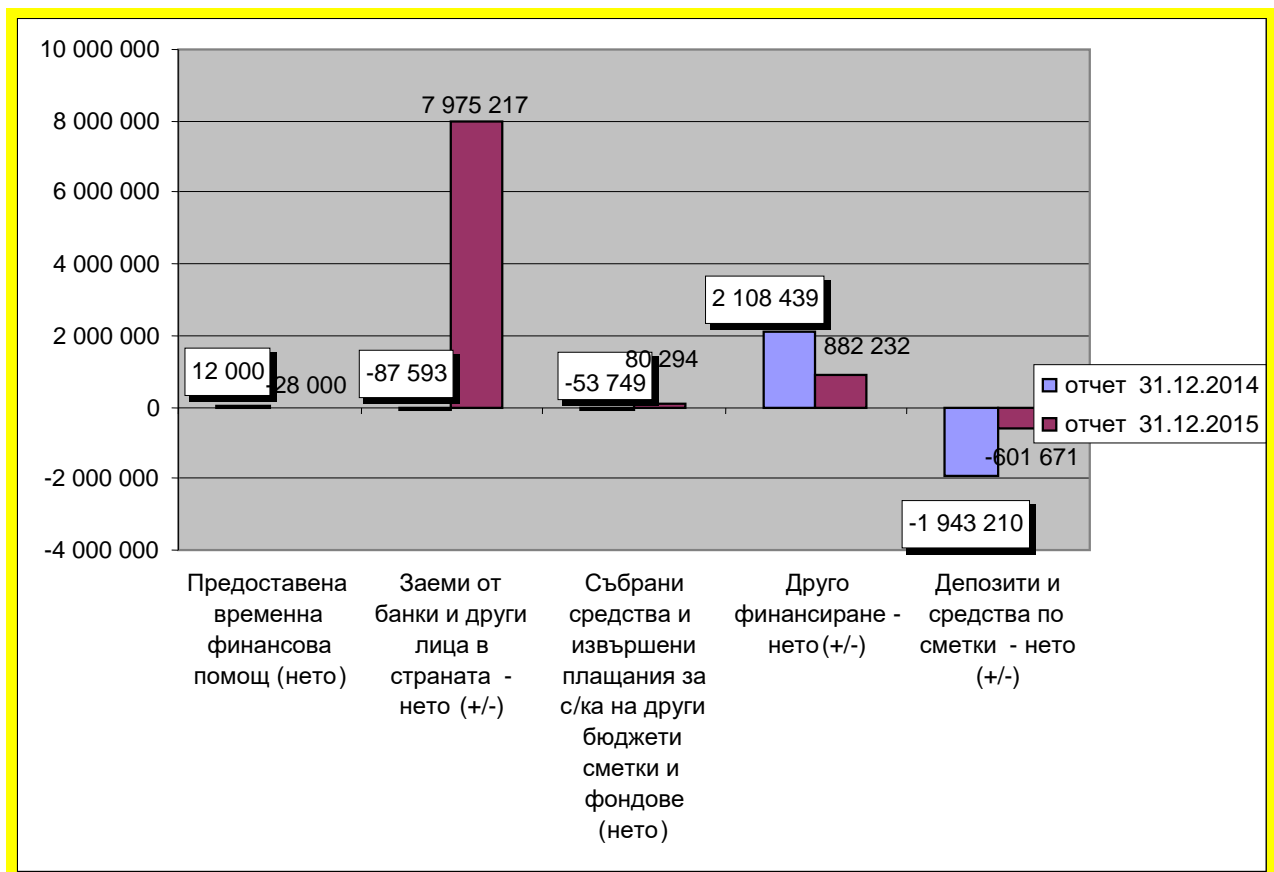
Аналогичен е и показателят Временни безлихвени заеми между бюджети и сметки за средства от ЕС, който през 2015 г. е в размер на +/- 2 947 556 лева, за сравнение същият през 2014 г. е +/- 997 741 лева. Средствата представляват нетното заемообразно финансиране от страна на Община Велико Търново на разходите по изпълняваните Европроекти и Други международни програми, които в последствие биват възстановявани от Управляващия орган на съответната програма или прекласифицирани в собствен принос на бенефициента.

В показателя Заеми от банки и други лица в страната - нето (+/-) в отчета за 2015 година са намерили отражение усвояванията и плащанията по заеми за изпълнението на проектите „Финансов план за управление на публичната инфраструктура – II етап”, „Модернизация на образователната инфраструктура, чрез въвеждане на мерки за енергийна ефективност на територията на Община Велико Търново”, „Изграждане и функциониране на 3 ЦНСТ на територията на гр. Велико Търново”, „Реконструкция и обновяване на здравната инфраструктура на Комплексен онкологичен център – Велико Търново”, „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Велико Търново” и за авансово финансиране на разходи по проекти по Оперативни и други европейски програми. Тук ясно се вижда фактът, че през 2015 година Община Велико Търново усвои голяма част от заемите от Фонд „ФЛАГ” при реализирането на горепосочените проекти, същите ще бъдат изплащани съгласно погасителни планове през следващите години или след възстановяване на средствата от управляващия орган.

Показателя Друго финансиране представлява основно средствата, които се превеждат на РИОСВ за да се намали количеството на депонираните отпадъци, да се насърчи рециклирането и оползотворяването на отпадъците, да се натрупат средства за изграждане на инфраструктура за третиране на отпадъците. Съгласно Закона за управление на отпадъците общините от „РС За управление на отпадъците в регион Велико Търново” правят отчисления по реда на ЗУО и ги превеждат в община Велико Търново, която като водеща община ги превежда в РИОСВ. Към 31.12.2015 година Община Велико Търново е получила трансфер от общините Горна Оряховица, Елена, Стражица, Златарица и Лясковец за отчисления по реда на ЗУО и за възстановяване на инвестиционни разходи направени във връзка с изграждането на регионално депо за неопасни битови отпадъци в размер на 185 606 лв.

Съгласно Наредба №7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци Община Велико Търново е подала заявления за освобождаване на отчисления по чл. 64 от ЗУО, ал. 1, т. 4 от горепосочената Наредба. Отчисленията се освобождават с цел осигуряване на собствения принос на общините по проект „Изграждане на РСУО” и закупуване на сметосъбираща машина за нуждите на ОП „Зелени системи”.

Операции с финансови активи и пасиви /местни/	отчет 31.12.2014	отчет 31.12.2015
Предоставена временна финансова помощ (нето)	12 000	-28 000
Заеми от банки и други лица в страната - нето (+/-)	-87 593	7 975 217
Събрани средства и извършени плащания за с/ка на други бюджети сметки и фондове (нето)	-53 749	80 294
Друго финансиране - нето(+/-)	2 108 439	882 232
Депозити и средства по сметки - нето (+/-)	-1 943 210	-601 671

Наличностите по сметки към 31.12.2015 г. възлиза на 9 699 788 лв., в т.ч.:

- 3 101 382 лева – депозити, от които 743 034 лева на Фонд „Разходи за приватизация и следприватизационен контрол”;
- 6 541 789 лева - по бюджетна сметка;
- 56 617 лева – по бюджетна сметка във валута.

Към 31.12.2014 г. наличностите са били в размер на 8 627 999 лв. Увеличението в размер на 1 071 789 лв. се дължи на наличните към 31.12.2015 г. целеви остатъци, в т.ч. за делегирани от държавата дейности.

Разходите за делегирани от държавата дейности, местни и дофинансирани дейности към 31.12.2015г. спрямо 31.12.2014 г. бележат увеличение/намаление и ръст както следва:

Делегирани от държавата дейности	отчет 31.12.2014	отчет 31.12.2015	увеличение/ намаление	ръст %
Функция Общи държавни служби	1 967 959	1 943 554	-24 405	-1,24
Функция Отбрана и сигурност	1 672 449	260 506	-1 411 943	-84,42
Функция Образование	17 230 943	17 938 086	707 143	4,10
Функция Здравеопазване	1 598 105	1 585 082	-13 023	-0,81
Функция Социално осигуряване, подпомагане и грижи	4 795 262	4 731 221	-64 041	-1,34
Функция Почивно дело, култура, религиозни дейности	2 424 003	2 488 386	64 383	2,66
Функция Икономически дейности и услуги	279 439	253 897	-25 542	-9,14
Функция Разходи неklasифицирани в другите функции	46 368		-46 368	-100,00
Капиталови разходи	1 656 417	1 442 952	-213 465	-12,89
ВСИЧКО ЗА ДЕЛЕГИРАНИ ОТ ДЪРЖАВАТА ДЕЙНОСТИ:	31 670 945	30 643 684	-1 027 261	-3,24

Местни дейности	отчет 31.12.2014	отчет 31.12.2015	увеличение /намаление	ръст %
Функция Общи държавни служби	2 784 820	-2 752 790	-5 537 610	-198,85
Функция Отбрана и сигурност	84 070	25 048	-59 022	
Функция Образование	1 972 912	2 221 364	248 452	12,59
Функция Здравеопазване	450 488	426 201	-24 287	-5,39
Функция Социално осигуряване, подпомагане и грижи	1 039 210	1 042 846	3 636	0,35
Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда	8 248 223	9 963 014	1 714 791	20,79
Функция Почивно дело, култура, религиозни дейности	3 091 760	2 950 160	-141 600	-4,58
Функция Икономически дейности и услуги	1 675 682	1 743 368	67 686	4,04
Функция Разходи неklasифицирани в другите функции	77 485	215 356	137 871	177,93
Капиталови разходи	3 961 911	4 428 043	466 132	11,77
ВСИЧКО ЗА МЕСТНИ ДЕЙНОСТИ:	23 386 561	20 262 610	-3 123 951	-13,36

Дофинансиране на държавните дейности	отчет 31.12.2014	отчет 31.12.2015	увеличение /намаление	ръст %
Функция Общи държавни служби	1 413 210	1 525 965	112 755	7,98
Функция Отбрана и сигурност	0	15 464	15 464	
Функция Образование	72 912	116 673	43 761	60,02
Функция Здравеопазване	20	0	-20	
Функция Социално осигуряване, подпомагане и грижи	20 433	101 466	81 033	396,58
Функция Почивно дело, култура, религиозни дейности	212 412	244 489	32 077	15,10
Капиталови разходи	474 931	236 108	-238 823	-50,29
ВСИЧКО ЗА ДОФИНАНСИРАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ДЕЙНОСТИ:	2 193 918	2 240 165	46 247	2,11

Функция „Общи държавни служби” - Отчета за касовото изпълнение към 31.12.2015 г. в тази Функция в частта за местни дейности е с отрицателен знак. Това се дължи на факта, че в Дейност 122 „Общинска администрация”, §§ 19-01 “Платени държавни данъци, такси, наказателни лихви и административни санкции” със знак минус е отчетена сумата в размер 5 026 751,40 лв. Същата представлява възстановено ДДС, съгласно §15г от ПЗРЗДДС, по подадена на основание §3, ал.1, т. 1 от ЗДЗДДС Декларация-опис за получени от Община Велико Търново доставки на стоки или услуги в изпълнение на водни проекти, включително по Приоритетна ос 1 на Оперативна програма „Околна среда 2007-2013”. Като се изключи тази еднократна сума разходите за Функцията остават по-ниски през 2015 г. спрямо 2014 г.

Запазва се негативната тенденция със собствени бюджетни средства да се дофинансират дейности по организационно – техническата подготовка за провеждане на избори, като през 2014 година разходваните и невъзстановени средства са в размер на 36 100 лева, а през 2015 г. са 21 268 лв.

Функция „Отбрана и сигурност” – значителното намаление в разходната част за държавните дейности се дължи на факта, че през 2014 година са разходвани повече целеви средства, получени от Централния бюджет във връзка с предотвратяване на последиците от стихийните бедствия. Предоставянето на средства за непредвидени и/или неотложни разходи за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия от Комисията се извършва за:

- превантивни дейности от националната програма, включени в годишния план за нейното изпълнение като допълващо финансиране към одобрения бюджет на съответния компетентен орган и/или към осигурените средства от други източници;
- непредвидени разходи за спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия на включените сили и средства на единната спасителна система;
- неотложни възстановителни работи;
- възстановителна помощ;
- контролни проверки по изпълнението на решенията на комисията;
- проверки по жалби и сигнали;
- обезщетяване на физически и юридически лица за реално причинените им вреди при или по повод извършването на нормативно установени действия за защита при бедствия.

В местни дейности през 2014 година са отчетени средствата, изразходени за ликвидиране на последиците от проливните дъждове на територията на Община Велико Търново и това е причината разходът през 2014 г. да е по-голям от този през 2015 г.

Функция „Образование” – с най-голям относителен дял от всички разходи - 38%.

Предоставените от държавата средства за тази дейност през 2015 година осигуряват:

- За Целодневни детски градини и Обединени детски заведения -възнаграждения, осигурителни вноски, средства за безопасни и здравословни условия на труд на персонала, квалификация и част от издръжка за 5-6 годишните:
  - 99 деца от яслена група – с 14 деца по-вече спрямо 2014 година
  - 1 250 деца на 3 и 4 години в ЦДГ и ОДЗ - с 49 деца по-малко спрямо 2014 година
  - 1 219 деца на 5 и 6 години от подготвителни групи – с 66 деца по-вече спрямо 2014 година
- За Общообразователните училища - възнаграждения, осигурителни вноски на персонала и издръжка на:
  - 6 494 ученици в общообразователни училища – с 27 ученици по- малко спрямо 2014 година
  - 132 ученици в паралелки с профил „Изкуства” – с 12 ученици по-вече спрямо 2014 година
  - 173 ученици в Спортно училище – с 31 ученици по-вече спрямо 2014 година
  - 124 ученици в общежитията – с 17 ученици по-вече спрямо 2014 година
  - 0 ученици в професионални училища – с 13 ученици по- малко спрямо 2014 година

С Решение №1437/26.02.2015 година на Великотърновски общински съвет беше направено мотивирано предложение до Министъра на образованието и науката за закриване на ПГС „Колю Фичето” гр. Велико Търново поради липса на ученици в дневна форма на обучение. Считано от 01.09.2015 г. Професионална Гимназия по Сградостроителство «Кольо Фичето» е закрыта, съгласно Заповед № РД-14-47 от 21.07.2015 г. на Министъра на образованието и науката, обнародвана в ДВ №59/04.08.2015 година.

- За извънучилищни дейности - възнаграждения, осигурителни вноски, средства за безопасни и здравословни условия на труд на персонала за 6 799 ученика в Общински детски комплекс - с 5 ученика по-вече спрямо 2014 година. С РМС 23 от 16.01.2015 година с до 50 % от средствата за извънкласни дейности се финансират обслужващите звена по чл. 33а, ал. 1, т. 2 от Закона за народната просвета - Общински детски комплекс гр. Велико Търново. С част от другите 50% се подпомагат извънкласните форми в малките училища, с което ще се предостави равен достъп до свободно избираеми извънкласни и извънучилищни форми и дейности, с цел допълнително мотивиране на учениците и развиване на образователния им потенциал и интереси.

През 2015 година финансирането на всички училища се организира чрез прилагане на системата на "Делегиран бюджет", който е разработен на база формула, съгласувана с директорите на учебните заведения и утвърдена от Кмета на Община Велико Търново със Заповед 22-352/20.02.2015 година.

През 2015 година Община Велико Търново предоставяше на общинските училища средствата по единни разходни стандарти (ЕРС), разпределени по формули, ежемесечно в срок до 7 работни дни от получаването им от Централния бюджет.

Увеличения размер на получените средства за делегирани от държавата дейности през 2015 година се дължи основно на увеличените размери на единните разходни стандарти за 2015 година, съгласно РМС №801/03.12.2014 година Изменението е следното:

- ЕРС за Общообразователните училища – 1 376 лв. (общо увеличение спрямо 2014 г. – 24 лева или 1,78%)
- ЕРС за Паралелки по „Изкуствата” – 2 382 лв. (общо увеличение спрямо 2014 г. – 32 лева или 1,36%)
- ЕРС за професионалните училища – 1 717 лв. (общо увеличение спрямо 2014 г. – 17 лева или 1 %)
- ЕРС за спортно училище – 2 339 лв. (общо увеличение спрямо 2014 г. – 29 лева или 1,26 %)
- ЕРС за общежития – 1 453 лв. (общо увеличение спрямо 2014 г. – 23 лева или 1,61%)
- ЕРС за ППГ в детска градина и в училище – 948 лв. (увеличение спрямо 2014 г. – 8 лева или 0,85%)

Съгласно РМС 853/02.11.2015 година се актуализираха стандартите за 2015 година, както следва:

- ЕРС за Предучилищна дейност 3-4 годишни – 1 652 лв. (увеличение 75 лева или 5%)
- ЕРС за Предучилищна дейност 3-4 годишни под 1500 жители – 1 785 лв. (увеличение 81 лева или 5%)
- ЕРС за Предучилищна дейност яслени групи – 1 143 лв. (увеличение 19 лева или 2%)
- ЕРС за Предучилищна дейност 5-6 годишни – 1 897 лв. (увеличение 75 лева или 4%)
- ЕРС за 5-6 годишни в ППП – 1 007 лв. (увеличение 59 лева или 6%)
- ЕРС за Общообразователните училища – 1 445 лв. (увеличение 69 лева или 5%)
- ЕРС за Паралелки по „Изкуствата” – 2 480 лв. (увеличение 98 лева или 4%)
- ЕРС за професионалните училища – 1 801 лв. (увеличение 84 лева или 5 %)
- ЕРС за спортно училище – 2 430 лв. (увеличение 91 лева или 4 %)
- ЕРС за общежития – 1 524 лв. (увеличение 71 лева или 5%)

Съгласно чл.28а от Колективния трудов договор за системата на народната просвета средствата получени в резултат на повишението на стандартите за делегираните от държавата дейности по образование с РМС853/02.11.2015г., се изразходват единствено за увеличение на индивидуалните работни заплати на заетите в системата на народната просвета.

По данни на Дирекция „Образование, младежки дейности и спорт” за периода 01.01 – 31.12.2015 година направените отстъпки съгласно Наредбата за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Велико Търново за децата посещавали детски градини възлизат на 63 420 лева, което е 7,82 % спрямо събраните такси за посещение на детски градини през 2015 г. Разликата между направените разходи за издръжка в детските градини и събраните такси възлиза на 1 287 671 лв., т.е. този разход се финансира с друг местен приходоизточник и събираната такса не покрива разходите за дейността.

Функция „Здравеопазване”

Разходите извършвани по тази функция са идентични с тези във функция „Образование”. Заплатите, осигурителните вноски и разходите по здравословни и безопасни условия на труд се покриват от единните разходни стандарти, а издръжката от общинския бюджет, като се разплащат основно разходи на падеж, с цел недопускане на просрочия. През 2015 година разходваните средства във Функция „Здравеопазване” са в размер на 2 011 283 лева, а през 2014 година 2 048 613 лева. По данни на Център за социални услуги за периода 01.01 – 31.12.2015 година броя на децата в детските ясли, ползващи намалението по чл.23, ал.3, 4, 5 от Наредбата за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Велико Търново е 87 броя което формира пропуснати ползи в размер на 18 961 лева. За същия период броя на децата от Детска млечна кухня, ползващи 50 на сто намалението по чл.24, ал.2 от Наредбата за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Велико Търново е 21, което представлява направени отстъпки в размер на 4 485 лева. Аналогично на Таксите за детски градини и Таксите за детски ясли не покриват разходите за дейността и разликата между събрани такси и направени разходи е 126 865 лв.

Към разглеждания период децата записани да ползват услугите на Детски ясли са 457 бр, а по план са 482 бр.

Функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи”

Със Заповеди на Изпълнителния директор на Агенция за социално подпомагане № РД-01-910/29.05.2015г., № РД-01-911/29.05.2015г., № РД-01-912/29.05.2015г. са разкрити следните услуги в общността, считано от 01.11.2015 година:

- Център за настаняване от семеен тип I за деца/младежи с увреждания в гр. В.Търново, ул. „Иларион Драгостинов“ №3 А, вх.А с капацитет 14 места за потребители на услугата;
- Център за настаняване от семеен тип II за деца/младежи без увреждания в гр. В.Търново, ул. „Иларион Драгостинов“ №3 А, вх.А с капацитет 14 места за потребители на услугата;
- Център за настаняване от семеен тип III за деца/младежи без увреждания в гр. В.Търново, ул. „Колоня Товар“ кв.545 с капацитет 14 места за потребители на услугата;

С писмо от Министерството на финансите с е направена промяна на бюджета към във функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи” и общите средства по бюджета на Център за социални услуги са завишени с 64 174 лв.

Със Заповед № РД-01-918/29.05.2015г на Агенция за социално подпомагане е разкрита социална услуга в общността – Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с умствена изостаналост, с капацитет 10 места. С писмо от Министерството на финансите е направена промяна на бюджета функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи” и общите средства по бюджета на Център за социални услуги са завишени с 37 004 лв.

С писмо от Министерството на финансите до кмета на Община Велико Търново с е извършена промяна в размера на бюджетните средства и на функция „Здравеопазване” към ЦСУ. С промяната на натуралните показатели – брой деца в яслени групи към ОДЗ е

увеличен с 2 бр. , а брой деца в детски ясли е намален с 82 бр, брой деца в здравни кабинети е увеличен с 9 бр., а брой ученици в здравни кабинети е намален с 105 бр. Общите средства по бюджета на Център за социални услуги са намалени с 222 490 лв. към 30.05.2015 г. След писмо от наша страна до г-н Владислав Горанов - Министър на финансите, изразяващо несъгласието ни по направената корекция, с писмо от Министерство на финансите е извършено увеличение на бюджетното взаимоотношение с централния бюджет с 223 040 лв. Корекцията на средствата е във връзка с увеличението на натуралните показатели с 82 броя деца в детските ясли.

Със писмо № 0413-630 / 02.09.2015 г. на Министерството на труда и социалната политика и писмо на Министерството на финансите и извършена промяна в бюджетните взаимоотношения на общината с централния бюджет и натуралните показатели, считано от 01.10.2015 г. Корекцията е във връзка с увеличаване на капацитета на Кризисен център за деца – с. Балван от 10 места на 15 места и увеличаване на общата субсидия в размер на 10 809лв., в т.ч. 495 лв. месечна помощ на ученик.

Със заповед РД 01-1545 / 15.10.2015 г. ,на Агенция за социално подпомагане , е закрит Дом за деца лишени от родителска грижа „Христо Смирненски“ – с. Балван, общ. Велико Търново, с капацитет 15 места. Заповедта е в сила от 01.11.2015 г.

В структурата на приходите на Център за социални услуги най-голям дял заемат неданъчните приходи – такси разделени на общински и държавни, приходи от дарения, приходи от наем на имущество, както и от продажба на отпадъчна храна и амбалаж.

Постъпленията през отчетния период към 31.12.2015г. са в размер на 446 458 лв. от общински такси за ползване на услугите Детска ясла, Детска млечна кухня и Домашен социален патронаж. Същите за 2014г. са били в размер на 430 544 лв.

През 2015 г. разходите за Домашен социален патронаж надвишават приходите от такси за тази дейност с 341 647 лв.

Таксите събрани от обектите на Център за социални услуги, които са делегирани от държавата дейности се превеждат директно в републиканския бюджет. Такси се събират от държавно делегираните дейности - Домове за стари хора, Домове за възрастни хора с умствена изостаналост, Защитени жилища, Наблюдавано и Преходно жилище, Център за социална рехабилитация и интеграция за възрастни хора, Дневен център за възрастни хора с увреждания и Дневен център за стари хора. За разглеждания период държавните такси събрани в Център за социални услуги възлизат на стойност 543 820 лв. , спрямо предходната 2014 г. – 519 115 лв.

Просрочените вземания през разглеждания период са в размер на 11 746 лв. и представляват неплатени такси на потребители ползвали социалните услуги. От тях държавна дейност са 8 918 лв., което е с 28% повече спрямо същия период миналата година. Просрочените вземания от общинска дейност за ползване услугите на Домашен социален патронаж са на стойност 2 828 лв., а към 31.12.2014 – 2 900 лв. (с 1 % по-малко). Срещу длъжниците на несъбраните такси са изпратени писма за доброволна покана за внасяне на дължимите суми.

Приходите от такси, от наеми на имущество както и от продажба на отпадъчна храна и амбалаж за 2015 г. са се увеличили спрямо същия период на предходната година с 2 % .

Функция „Жилищно строителство, благоустройство и комунално стопанство” – тази функция е на второ място и представлява 18.7 % от общите разходи към 31.12.2015 г. Дейностите по чистота заемат най-голям относителен дял от Функцията.

Изграждане, реконструкция и поддържане на съвременна транспортна система и свързаната с нея инфраструктура.

През 2015 г. са изпълнявани и се изпълняват текущи ремонти за подобряване на експлоатационното състояние на пътната и улична мрежа на територията на Община Велико Търново, като - текущи ремонти на пътните и улични настилки, подобряване на уличното и пътно отводняване - ремонт на дъждоприемни шахти, направа на пътна маркировка

(пешеходни пътеки), поставяне на нови или подмяна на увредени пътни знаци, ремонт на еластични огради и пешеходни предпазни парапети, частични ремонт на тротоарни настилки, поддръжка на светофарните уредби и др. дейности.

Изграждане и рехабилитация на улично осветление

Във връзка с Решение № 1457/ 09.03.2015 г. на Великотърновски общински съвет, протокол на комисия назначена със Заповед № РД 22-453/ 12.03.2015 г. на Кмета на община Велико Търново (наш Изх. № 09-176/ 07.04.2015 г.) и Решение № 1548/ 30.04.2014 г. на Великотърновски общински съвет, относно предприетите и изпълнени дейности през 2015 г. за обезопасяване на опасни участъци на територията на гр.Велико Търново, е извършено следното: Извършените дейности са предимно в областта на уличното осветление, прожекторното осветление на пешеходни пътеки, предпазни парапети и др.

Извършен е ремонт и изграждане на уличното осветление на следните обекти:

- По ул.„Сан Стефано“ – в района от кръгово кръстовище на ул.„Н. Габровски“ при „ЕЛМОТ“ – АД до автобусна спирка кв.„Чолаковци“, като съответните видове СМР са на стойност 13 549.20 лв.

- По ул.„Магистрална“ - /подлез/ срещу „MALL Велико Търново“, като СМР са на стойност 362,76 лв.

- По ул.„Полтава“ и бул.„България“ - /подлез/ срещу НВУ „Васил Левски“, като осветлението е възстановено към настоящия момент.

- По ул.„Ал. Стамболийски“ в района от Ректората на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ до V-тикорпус, като СМР са на стойност 11 841.17 лв.

- Южен пътен възел -

Голям подлез срещу автогара Юг, като СМР са на стойност 2 292.14 лв.

Малък подлез срещу автогара Юг, като СМР са на стойност 949,75 лв.

- Района от Южен пътен възел до ЖП гара Велико Търново - /подлез/, като СМР са на стойност 2 342.96 лв.

- По ул.„Дълга лъка“ в района от обръщалото на тролитее домоста на река Янтра кв.„Чолаковци“, гр. Велико Търново, като СМР са на стойност 34 335.28 лв.

- По ул.„България“ вход от София в района НВУ „В .Левски“, гр.В.Търново, като СМР са на стойност 15 882.06 лв.

- Поул.„Иван Хаджидимитров“ в района на СОУ ”Вела Благоева“, гр. В.Търново, като СМР са на стойност 11 423.58 лв.

- Изградено е допълнително прожекторно осветление на пешеходни пътеки в града - на ул.„България“ – 3 бр., на ул.„Краков“ – 2 бр., на ул.„Никола Габровски“ – 3 бр., на ул.„Магистрална“ – 2 бр. на стойност 12127,34 лв.

- Частично по ул.„Народни будители“от „Лидъл“ до ул.„Димитър Благоев“, гр. Велико Търново, СМР са на стойност 4 483,24 лв.

- По ул.„Иванка Ботева“ в района на северната част на Старопрестолна гимназия по икономика, гр. Велико Търново, като СМР са на стойност 1 005.60 лв.

- По ул.„Опълченска” от паркинга на хотел „Янтра” до бившия Радиозавод, като СМР са на стойност 10 649.24 лв.

Обща стойност на СМР на изграденото уличното осветление в проблемните места в града е 120 881,57 лв.

Изграждане и рехабилитация на улици:

През 2015 г. са изкърпени 17900 м² от уличните настилки в града,като извършените строително ремонтни дейности са в размер на 707 хил. лв.

През 2015 г. се направиха нови улици в гр. Велико Търново – в кв. “Колю Фичето” – ул. “Асти” (с дължина 125 м), ул. “Твер” (с дължина 175 м и прилежащ паркинг), ул. “Толедо” (с дължина 80 м), ул. “Серес” (с дължина 240 м и прилежащ паркинг), ул. “Димитър Буйнозов – север” с дължина 480 м).

През 2015 г. се извършиха ремонтни дейности на тротоарните настилки в гр. Велико Търново (ул. “България” – 8 200 м², ул. “Никола Габровски” – 9 400 м², ул. “В. Левски” – 4 020 м², ул. “Ст. Коледаров” – 1 400 м², ул. “Тодор Иванов” – 300 м², ул. “Венета Ботева” – 900 м², ул. “Драган Цончев” – 225 м² и др.) за подобряване на тяхното експлоатационно състояние.

Извършените строително ремонтни дейности са в размер на близо 2 млн. лв.

През 2015 г. са извършвани основни ремонти на следните стълбища и стълбищни площадки в гр. В. Търново (ул. “Белчеви”, ул. “Негованка”, стълбището от ул. “Мир” до ул. “Захари Стоянов” за ПМГ и др.) за подобряване на тяхното експлоатационно състояние.

През 2015 г. се извърши изкърпване и реконструкция на уличната мрежа в населени места на територията на община Велико Търново, в размер на осигуреното годишно финансиране по населени места, като общата стойност на изпълнените СМР са в размер на 320 470 лв. с извършените видове строителномонтажни работи се подобри експлоатационното състояние на тези общински пътища, подобри се и достъпността до съответните населени места.

През 2015 г. са извършвани частични ремонти на тротоарните настилки в гр. Велико Търново (ул. “Възрожденска”, алея при ул. “Оборище” № 8, ул. “Йоновка”, ул. “Ст. Стамболов” и др.) за подобряване на тяхното експлоатационно състояние.

Вертикална сигнализация и хоризонтална маркировка:

По състоянието на вертикалната и хоризонталната пътна сигнализация – периодично през 2015 г. е преглеждана вертикалната пътна сигнализация.

През годината са поставяни: 37 броя нови пътни знаци – Д 17 “Пешеходни пътеки”, подменяни са повредени пътни знаци, както и възстановявани липсващи пътни знаци, поставяни са ограничителни колчета против неправилно паркиране на пътни превозни средства, както и пешеходни парапети покрай детските градини и училища в града и в населените места, за допълнително обезопасяване.

Демонтирани са изкуствени гумени неравности за ограничаване на скоростта на МПС в гр. Велико Търново неотговарящи на изискванията на Наредбата.

През годината е освежавана 1 900 м² хоризонталната напречна маркировка (пешеходни пътеки – М 8.1 тип “Зебра” и М 8.2) покрай детските ясли и градини, училища, както и по основните транспортни артерии, съобразно финансовите възможности на Община Велико Търново.

Поддържат се в изправност светофарните уредби в града.

По дейностите по Опазване на околната среда:

През 2014 г. дейността на ОП „Зелени системи” е поддържане, почистване и стопанисване на паркове, градини и междублокови пространства в централна градска част и квартал „Картала” на град Велико Търново.

С Решение №1471 от 26.03.2015 г. се извърши промяна в Правилника за организация и управлението на ОП „Зелени системи”, относно увеличение на числения състав на предприятието от 80 щатни бройки на 132 щатни бройки. В задълженията на предприятието бе вменена дейността по почистване и поддържане чистотата на улици, площади, тротоари и други територии за обществено ползване в гр. Велико Търново.

Извършената промяна доведе до изменения в натуралните и стойностни показатели на отделните ресори на ОП „Зелени системи” както следва:

Дейността на предприятието от месец май 2014 г. се изпълнява от 52 общи работника, 8 сметосъбирача, 6 шофьора, 1 механик, 2 организатори движение, 1 организатор по труда, двама техника, 1 ръководител отдел, 1 касиер, счетоводство и 1 счетоводител, под ръководството на директор. След извършената промяна, от март 2015 г., дейностите възложени на предприятието се осъществяват от 101 общи работника, 8 сметосъбирача, 8 шофьора, 1 механик, 4 организатора по труда, 2 организатори движение, 2 техника, 1 ръководител отдел, 2 счетоводители и 1 касиер, счетоводство под ръководството на директор.

Съпоставяйки разходите за дейността на 2014 г. с тези извършени през 2015 г., се наблюдава увеличение, като в сравнение през 2014 г. тяхното стойностно изражение е 705 220 лв., а през 2015 г. те са в размер на 1 410 381 лв. Разходването на средства е свързано с извършване на дейности по почистване на гробищни паркове в населените места, в т.ч. и в гр. Велико Търново – 952,211 дка, косене и почистване на паркове, зелени площи, междублокови пространства, четвъртокласна пътна мрежа. Почистване и поддържане чистотата на тротоарни пространства, и измиване на улици в гр. Велико Търново. Извършена е подготовка на терени и засаждане с цветя и храсти, както и работа по тяхното поддържане. Извършено е санитарно окастриане на опасни и изсъхнали клони на дървета в парковете и улиците. Редовно е извършвано сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци от населените места в община Велико Търново. Осъществени са и допълнително възложени дейности от кметове и кметски наместници.

По данни на отдел „Околна среда” продължава и тенденцията за положителен финансов ефект от дейността на ОП „Зелени системи” . За сравнение през 2013 г. за сметоизвозване села от обслужващата фирма са изразходени 646 982 лева, а през 2015 г. от ОП „Зелени системи” са изразходени 364 480 лева при увеличен брой обслужени контейнери. За дейността Улично почистване през 2013 г. от обслужващата фирма са изразходени 1 129 143 лв., а за периода от м. Април 2015 г. до 31.12.2015 г. за дейността извършвана от ОП „Зелени системи” са изразходени 412 602 лв.,

През 2014г. ОП „Зелени системи” реализира и първите си приходи от допълнително възложени дейности по почистване и косене на Гробищен парк гр. Велико Търново и терен в бившето ЗЗУ, кв. Чолаковци, в размер на 12 667 лв.

През 2015 г. приходите осъществени от косене на Гробищен парк гр. Велико Търново и услуги по почистване на терени, възложени от юридически лица са в размер на 12 158 лв. От месец юни 2015 г. предприятието стопанисва тоалетната в парк „Марно поле”, за което отчетения приход е 1545 лв. През същата година в качеството си на изпълнител по сключени с фирми договори за сметосъбиране на твърди битови отпадъци ОП „Зелени системи” реализира приходи от 2 692 лв. Общата стойност на приходите за 2015 г. е 16 396 лв.,

- Получени са средства от ПУДООС за реконструкция и изграждане на паркове и детски площадки в населени места, детски градини и училища на обща стойност към 31.12.2015 г. - 43 708 лв.

- Организиран са акции за събиране на опасни и масови разпространени отпадъци от опаковки от домакинствата.

- Проведени са мероприятия за популяризиране на разделно събиране на отпадъци от опаковки, съвместно с Екопак- България.

- Реализиран е проект „Моята градинка” с цел популяризиране опазването на дървесна и храстова растителност в междублоковите пространства. През 2015 г. във връзка с проекта са подадени 29 бр. заявления от които одобрени 24 бр. На територията на града са засадени общо 88 бр. дръвчета, 812 бр. храстова растителност (Хортензия, Вайгела, Хибискус, Спирея, Тамарикс, Розов храст, Люляк и др.), 62 бр. многогодишни цветя и 30 кг. райграс.

- Обновява се парковата мебел – пейки и кошчета на територията на цялата община.

Функция „Почивно дело, култура и религиозни дейности”

В сравнение с 2014 г. през 2015 г. се наблюдава намаление на разходите във функция „Почивно дело, култура и религиозни дейности“. Това се дължи на отпадането на Програма по кандидатурата на Велико Търново за Европейска столица на културата 2019, която беше съществено перо от културните събития през 2014.

През 2015г. разходите в Дирекция „Култура и туризъм” са в следните направления:

- Културен календар на Община Велико Търново. В него са включени разходите в размер на 685 664 лв. свързани с Националните чествания на 830 г. от въстанието на Петър и Асен и възобновяване на българската държава; Разходи за Международното туристическо изложение „Културен туризъм“; организиране на традиционни празници, чествания и фестивали; Летен оперен фестивал „Сцена на вековете“. Изразходвани са средства за награди на културни и самодейни дейци на обща стойност 11 740 лв.;

- Финансиране на програма „Изкуство и култура Велико Търново 2015 г.” – 36 925 лв. За сравнение през 2014 г. са изразходвани 50 000 лв.;

- Издръжка на Изложбени зали „Рафаел Михайлов“ и организиране на местни и национални изложби 75 918 лв.;

- Издръжка на Духов оркестър към Община Велико Търново 185 016 лв.;

- Поддържане на Летен театър – 54 222 лв.;

- Издръжка на читалища – разходите от държавно финансиране на дейността са в размер на 666 240 лв. и 1800 лв. от общината.

- Дейности по опазване на културно-историческото наследство, административни разходи и вътрешни разходи на дирекция Култура и туризъм – 160 000 лв. общински разходи и 20 800 лв. държавно финансиране.

ОП „Спортни имоти и прояви”

През 2015 г. Общинско предприятие „Спортни имоти и прояви” В. Търново е реализирало приходи в размер на 66 767 лева, което е 6 610 лева повече в сравнение с 2014 г. Увеличението в приходната част се дължи на подобрената събираемост. Положени бяха и усилия за отдаване на свободни помещения под наем, с цел набиране на средства.

През 2015 г. бяха отдадени под наем:

- гараж, част от СК „Ивайло”.

- част от вертикална мачта на осветлението на СК „Ивайло”.

- спортно игрище на ул. „Ильо Войвода”.

- свободна площ за поставяне на временно съоръжение паркинг и автомивка в района на СК „Ивайло”.

- коридорна площ за поставяне на машини за топли напитки и закуски в СК „Ивайло”- юг.

- Вече функционират и залите в обект „Обществено- обслужваща сграда” по предназначение за „Спортни зали, офиси, лекарски кабинети”, които след решение на Великотърновски общински съвет са предоставени под наем на спортни клубове и организации, отговарящи на изискванията на ЗФВС, за срок от пет години.

- По решение на Великотърновски общински съвет се отдава под наем новата многофункционална спортна зала до СОУ „Ем. Станев”, която предлага отлични условия за спорт на учениците и младите хора. Всичко това значително подобрява средата за спорт във В. Търново, като социалния ефект е изключително висок.

През 2014 г. с решения на Великотърновски общински съвет бе променена Наредбата за реда на придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество. През 2015 г. бяха сключени нови договори със спортните клубове, които заплащат наем за ползваната спортна база. Решението наемът да бъде в размер само на 2% от реалния, има подчертан социален ефект за ползващите базата, но и допълнителни разходи от страна на Общината за поддръжка и стопанисване.

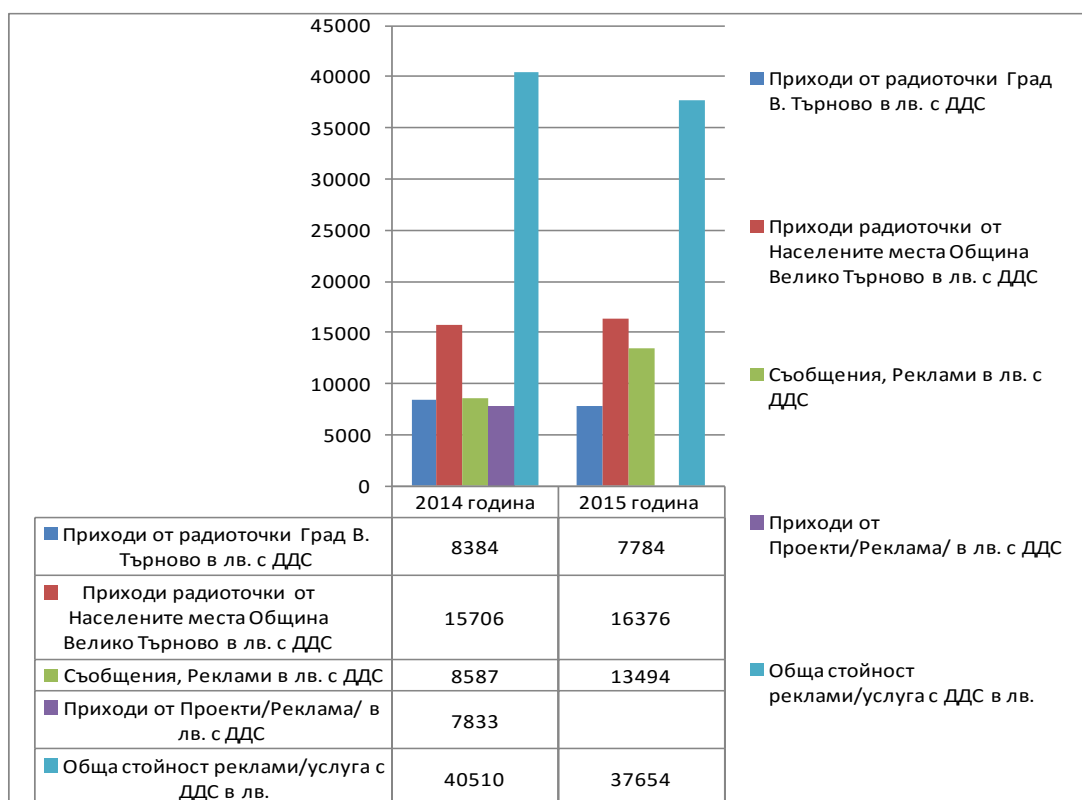
През 2014 г. и 2015 г. бяха извършени мащабни ремонти в Спортен комплекс „Ивайло”. Теренът на стадиона вече е сред най-добрите в страната, с автоматична поливна система и система за отопление. Завършена е новата лекоатлетическа писта, монтирана е оградата на трибуните. Залите в южната част на СК „Ивайло” са топлофицирани и газифицирани, монтирано е енергоспестяващо осветление. Цялостно е подменена дограмата, с което са подобрили условията за спортуващите.

ОП „Общинско радио Велико Търново”

Общинско радио – Велико Търново съществува като общинско предприятие от 2006 година. Неговите програми се разпространяват по кабелната мрежа и стигат до над 20 000 слушатели в 36-те населени места на общината. След спечелен конкурс, към настоящия момент Общинско радио вече се излъчва и на ефирна честота 98 мегагерца, което дава възможност на повече от 120 000 слушатели да бъдат информирани за културния и обществен живот в цялата Великотърновска област. Радиото запази паралелно и кабелното си излъчване, което поетапно ще увеличава своя обем. Всичко, което се излъчва в ефира, намира своето място и в информационния сайт на медията. Програмната схема на радиото предлага на своите слушатели разнообразни предавания и рубрики, които засягат широка гама от обществено значими проблеми. „Общинско радио Велико Търново” е регионален лидер по слушаемост и доверие сред потребителите във Великотърновска област.

През 2015 г. абонатите са увеличени с 31 броя ползватели на услугата радиоточка. Въпреки мащабното популяризиране на медията като ефирно радио продължава търсенето на услугата доставяна по кабелен път. Това се дължи на факта, че местната медия е единственият източник на информация за хората в населените места на общината. Абонатите на услугата през 2014 са 4 487 бр. това са клиенти със сключени договори с ОП „Общинско радио Велико Търново” като оператор доставчик на услугата радиоточка. През 2015г. абонатите са 4518 бр.

През 2015 г. ОП „Общинско кабелно радио Велико Търново“ отчита намаление на приходите в общ размер на 2856 лв., но дялът на приходите от съобщения и реклама се е покачил в размер на 4907лв. в сравнение с 2014г., през която е реализиран приход от проект реклама „Промотиране на аквакултури“

ДКС „Васил Левски”

Дейността на Двореца на културата и спорта “Васил Левски”, е съобразена с Правилника за дейността на ДКС “Васил Левски” приет с Решение № 1017/13.07.2006 г. на Общински съвет Велико Търново. Внесените в Община Велико Търново приходи от наеми през 2014 година са в размер на 36 023 лева, а през 2015 година са внесени 41 163 лева или 14% повече приходи от наеми. През 2014 година по решение на Община Велико Търново, започна продажба на билети за отделни мероприятия. През 2014 година сумата от продадени билети е 3 351 лева, а през 2015 година тя достига до 9 514 лева.

Сключен е рамков договор с Държавна Опера - град Русе, за провеждането на поредица от спектакли – “Отело”, “Трубадур“, танцов спектакъл “Откровения” и др. Същата програма е подписана и с Държавна Опера – гр. Стара Загора .

Дворецът на културата и спорта “ Васил Левски” е в добри договорни отношения с “АРТ – БГ”, “Жокер медия”, ЕТ ”Йовка Ангелова”, и други импресарски дирекции .

Бяха проведени и редица международни, републикански и регионални турнири и състезания. Турнир по футбол за деца, турнир по художествена гимнастика, турнир по борба “Освободители” и др. Беше проведен и петият фолклорен фестивал ”Болярско надиграване 2015 година”.

Пропуснатите ползи от наем и консумативи за проведени мероприятия със съдействието на Община Велико Търново са в размер на 133 131 лв.

Функция „Икономически дейности и услуги”

Извършват се необходимите разходи за своевременно организиране и провеждане на дезинсекционни обработки против комари и дезакаризиращи мероприятия против кърлежи.

Към 31.12.2015. са изразходени 144 423 лв. за дейности по ограничаване на популацията на бездомни животни и за услуги по залавяне и настаняване на безстопанствени животни. За изграждане на приют за бездомни животни към 31.12.2015 г. по Инвестиционната програма са разходвани 55 263 лева.

Общинският приют за безстопанствени кучета е въведен в експлоатация на 07.09.2015. с Удостоверение №97/07.09.2015 г. Регистриран е в Областна дирекция по безопасност на храните на 10.09.2015 г. с Удостоверение № 154/10.09.2015г. Персоналът на ОПБК се състои от 5/пет/ служители

- Директор /с ветеринарномедицинско образование/, който изпълнява функциите и на ветеринарен лекар

- Кинолози - 4 бр. / полагат грижи за животните 24 часа/

За период от месец октомври до месец декември 2015 г. през ОПБК са преминали 114 бр. безстопанствени кучета.

В тази функция се отчитат разходи за почистване и опесъчаване на Републиканската пътна мрежа на територията на Община Велико Търново.

В тази функция се отчитат разходите на Фонд „Разходи за приватизация и следприватизационен контрол”, тъй като трудовите разходи и издръжката на Общинска агенция за приватизация от 01.01.2014 година се отчитат по бюджета на общината.

Отчетът на Общинска агенция за приватизация (ОБАП) е внесен в Надзорния съвет за приватизация и следприватизационен контрол (НСПСК) и е приет с негово решение № 2-2/ 19.01.2016 година. На основание чл.10, ал.3 и чл.12, ал.8 от Правилника за дейността на ОБАП същият е внесен и е приет с Решение № 88 / 28.01.2016 г. на Великотърновски общински съвет .

В отчетът е отразена извършената от агенцията работа през 2015 година за изпълнение на годишния план за приватизация в Общината, приет с решение № 1381 /29.01.2015 г. и на решенията на ВТОБС по въпроси, свързани с приватизацията на общинската собственост.

С цел създаване на необходимите условия за провеждане на ефективна приватизация през годината ОБАП е извършила следното: съставяне и приемане на годишен план за приватизация; изготвяне и приемане на анализи на правното състояние и оценки на обекти от годишния план; актуализиране на годишния план чрез допълване на същия с нови обекти, намаляване на началните цени и приемане на нови цени; изготвяне и приемане на проекти за решаване на съществуващи технически и правни проблеми на предвидените за приватизация обекти; привеждане на документацията на обектите за приватизация в съответствие с действащата нормативна база и взетите от ВТОБС решения, обявяване и провеждане на публични търгове за продажба на обектите, включени в годишния план за приватизация, извършване на следприватизационен контрол върху задълженията на купувачите за издължаване на вноски по разсрочено плащане за закупуване на обектите и други.

През отчетния период са продадени 8 обекта, по големи от които са : „Поземлен имот с идентификатор 10447.517.177 по КККР на гр. В. Търново, с площ 11 675 кв. м., заедно с построените в него сгради (бивше Тролейбусно депо)” и „Поземлен имот с идентификатор 10447.502.310 по КККР на гр. В. Търново, за който имот е отреден УПИ ХХХI-3873 - „за производствено-складова и обществено-обслужваща дейност” от стр.кв.16-А по ПУП-ПР на гр. В. Търново, заедно с построените в този имот сгради (бивши складове на БКС)”.

Със средства от Специален фонд за инвестиции и дълготрайни активи през 2015 г. са направени инвестиционни разходи в размер на 507 829 лв., отчетени по съответните функции и параграфи.

ОП „Горско стопанство”

За 2014 година разходите на предприятието са в размер на 95 138 лева като най-голям дял заемат разходите за заплати на персонал по трудови правоотношения и разходите за външни услуги, в това число маркиране на насаждения за сеч. За 2015 година разходите по бюджета са в размер на 58 459 лева и са по-малко, в сравнение с предходната година. Специфичен вид разход през 2014 година е обезпечаване на външната услуга „маркиране на насаждения за сеч”, която през 2015 година се осъществи от служителите на предприятието и това от своя страна доведе до намаляване разходите за дейността. Следва да се отбележи, че ръстът на приходите и за двете години е почти еднакъв, въпреки намаления състав в предприятието и включване и на дейността „маркиране на насаждения за сеч”.

Към 31.12.2014 г. ОП „ Горско стопанство „ – гр.Велико Търново има продадени 22 323 пл. куб.м. дървесина от сключени договори през 2014 година както следва:

- По Решение № 425 от 25.10.2012 г. има продадени 6630 пл. м³
- По Решение № 901 от 31.10.2013 г. има продадени 15 693 пл. м³

Реализирания приход през 2014 година се дължи на продажбата на дървесина и по двете решения на Великотърновски Общински съвет, като приходите с в размер на 535 474,91 лева с ДДС.

С решение № 1257/25.09.2014 г. на Великотърновски Общински съвет е утвърден годишен план за ползване на дървесина от Общински горски фонд съгласно горскостопански план в размер на 16 270 м.куб. През 2015 година приходът е в размер на 510 884,34 лева с ДДС.

Младежки дом – Велико Търново

През 2015 г. в Младежкия дом функционираха:

- Музикална школа със специалностите пиано, флейта, цигулка, виолончело, акордеон, синтезатор, класическа и електрическа китари и 131 ученици.
- Детска вокална група „Пеещи камбанки” с двама вокални педагози – Владимир и Тодорка Габрови и 45 деца в различните формации.
- Ателие по керамика и изобразително изкуство с художник-преподавател Гергана Пенова и 53 деца и млади хора.
- Театрално студио „Усмивка” с актриса-худ. ръководител Стефка Петрова и 35 деца.

- Театрално студио „Шанс” с актриса-худ. ръководител Стефка Петрова и 15 деца от ДДЛРГ „Пеню и Мария Велкови”.
- Театрална група „Синьо сирене” с 15 участника.
- Театрална група за испански театър – 12 участника.
- Младежка театрална група при Младежки дом – гр. Килифарево с актриса-художествен ръководител Стефка Петрова и 15 деца.
- Балетни и танцови формации и клубове:
  - „Виргиния балет” - 26 деца;
  - „Виргиния прима” - 20 деца;
  - Балет „Ритъм” - 17 деца;
  - „Полиденс” - 22 деца;
  - „Maria grew” - 24 деца;
  - „Роксен клуб” -10 младежи.
- Градски ученически парламент - 20 представители на средните училища в града.
- Клуб Градски ученически съвет с представители от всички средни училища в града – 24 човека.
- Клуб за инициативи и действие - 15 ученици, студенти, работещи и безработни младежи.
- Младежки дом – гр. Килифарево с дейности и занимания насочени към младите хора в местната общност: Младежка театрална група; Клуб „Родолюбие; Музейна експозиция на техника за бита; Клуб по шах и тенис на маса; Туристически клуб.

Събраните такси за различните форми на обучение през 2015 г. са 50 690 лв. (за сравнение - през 2014 г. те са 49 256 лв.)

В Младежкия дом са проведени информационни дни, консултации, работни срещи и обучения по актуални въпроси. Чрез проекта „Младежки информационно-консултантски център” по НПМ 2011-2015 проведеха:

- двудневно обучение за 20 младежи от SOS Младежки дом за преодоляване на агресията и развитие на уменията за решаване на конфликти;
- едnodневно обучение за 20 деца и младежи от ДДЛРГ „Пеню и Мария Велкови” за вербалното и невербалното общуване;
- групови и индивидуални консултации за продължаване на образованието и възможности за трудова реализация;

За млади хора в неравностойно положение и от малцинствен произход, както и за младите хора в малките населени места, проведеха информационни дни и срещи с материали и разговори предимно по необходимостта от повишаване на образованието и обвързването му с конкретните им умения и способности, с възможностите на местната образователна структура и икономически профил на населените места.

Утвърди се дейността на специалисти – музикант-педагог, художник-педагог и актьор-режисьор в арт терапевтичните групи по музика, театър и изобразително изкуство, като незаменима помощ в работата с деца, преживели насилие и със социални затруднения.

В партньорство бяха организирани: Кампания по повод Деня на влюбените; Кампанията за повишаване двигателната активност „Движи се и победи”; Кампанията за превенция на наркомании, посветена на Световния ден за борба с наркоманиите; образователни игри на здравна тематика със състезателен характер в парк „Дружба”; кампания за борба с диабет тип 2 при младите хора, информационни дни за подобряване контрола на туберкулозата в България.

Предоставените безплатни консултантски услуги допринесоха за по-голямата информираност на младите хора за възможностите, които предоставят националните и европейските програми за тяхното личностно развитие и приобщаване към активно участие в живота на местната общност. Чрез представяне на актуална информация се популяризираха

добри практики на младежка гражданска активност от работата на младежки организации в страната и чужбина.

ОП „Реклама Велико Търново”

Дейността на ОП „Реклама Велико Търново” се изразява в сключване на договори за отдаване под наем на площи общинска собственост за рекламна дейност, събиране на месечния наем по договорите, издаване на разрешения за поставяне на рекламно-информационни носители върху общинска и необщинска собственост, събиране на еднократни такси, както за тях така и за печатна и др. видове реклама, съгласно Наредбата за рекламно-информационната дейност на територията на Община Велико Търново.

Поради глобалното навлизане на информационните системи и електронната реклама, някои фирми контрагенти на ОП „Реклама Велико Търново” - преустановяват дейността си, а други – големи платци се отказват от сключените договори.

Често в процеса на изпълнение на договорите в рамките на договорните взаимоотношения се намалява броя на локациите на РИН по някои договори, което рефлектира върху стойността на приходите за определен период от време. Това се извършва по съответния законов ред, с цел запазване на клиентите и приходите от тях за следващ бъдещ период.

Въпреки това събраните приходи за 2015год., включително и ел.енергията са в размер 394 060 лв., докато за 2014год. същите са били 386 248 лв.

В изпълнение на поставените цели за събиране на повече приходи за Общината се търсят нови фирми, с които да се сключват договори за поставяне на рекламно-информационни носители.

През 2015г. действащите договори са били 262 броя, а издадените нови разрешения за периода са 330 броя с 3 годишен срок на действие. За същия период са сключени 18 броя нови договори с общ годишен наем 13721 лева .

	Основни показатели	мярка	ОТЧЕТ 2014год.	ОТЧЕТ 2015год.
1.	Договори, действали през периода	брой	264	262
2.	Прекратени договори, неподновени	брой	18	10
		кв.м.	156	164
	Годишен наем	лева	21420	22548
3.	Сключени нови договори през периода	брой	17	18
		кв.м.	34	97
	Годишен наем	лева	3757	13721
4.	Сключ.нови краткоср.договори/1-3мес./	брой	8	1
		кв.м.	361	72
	Месечен наем	лева	3818	864
5.	Издадени разрешения за РИН, врем.рекл.и др	брой	376	330
		лева	9130	7125

С решения на Общинския съвет и през 2014г. и през 2015г. са сключени по 2 договора за безвъзмездно ползване на 4 броя билбордове от Общината за извършване на рекламна дейност за период от една година.

Функция Разходи, неклассифицирани в другите функции – тук се отчитат изплатените лихви за поетия общински дълг, съгласно Решения на Великотърновски общински съвет за изпълнението на проектите „Финансов план за управление на публичната инфраструктура –

II етап”, „Модернизация на образователната инфраструктура, чрез въвеждане на мерки за енергийна ефективност на територията на Община Велико Търново”, „Изграждане и функциониране на 3 ЦНСТ на територията на гр. Велико Търново”, „Реконструкция и обновяване на здравната инфраструктура на Комплексен онкологичен център – Велико Търново”, „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Велико Търново” и за авансово финансиране на разходи по проекти по Оперативни и други европейски програми.

За периода 01.01.2015 г. – 31.12.2015 г. са извършени плащания по дълга представляващи лихви, такси и комисионни в размер на 218 955 лв., в т.ч. за Фонд „ФЛАГ” – 178 992 лв..

Във връзка с разпоредбите на ПМС №197/11.07.2014 година за определяне на условията, критериите и реда за финансово подпомагане на общините през 2014 година за достъпа им до финансиране от „Фонд за органите на местното самоуправление в България - ФЛАГ” ЕАД, към 31.12.2014 година Община Велико Търново е получила целеви трансфери от Централния бюджет за покриване на част от начислените лихви по обслужване на дълга на общината към фонд «ФЛАГ» ЕАД в размер на 46 368 лева, докато през 2015 г. не са получени такива средства от централния бюджет.

На основание чл.32, ал. 1 от ЗПФ, годишният размер на плащанията по общинския дълг за всяка община във всяка отделна година не може да надвишава 15 на сто от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните три години, изчислен на базата на данни от годишните отчети за изпълнението на бюджета на общината. Във връзка с чл.32, ал. 5 от ЗПФ в ограничението по ал.1 не се включва дългът на общините по временни безлихвени заеми и по предоставени им заеми от други лица в сектор „Държавно управление”, в т.ч. Фонд „ФЛАГ”.

Годишния размер на плащанията по дълга за 2015 година на основание чл.32, ал. 1 от ЗПФ възлиза на 7,59 %.

През 2015 г. Община Велико Търново регулярно изплаща разходите за възнаграждения на персонала и обслужване на общинския дълг, съгласно приоритетите приети с Решение №1419/12.02.2015 г. на ВТОБС. Няма забавени плащания по трудови възнаграждения на персонала при първостепенните и второстепенните разпоредители с кредити.

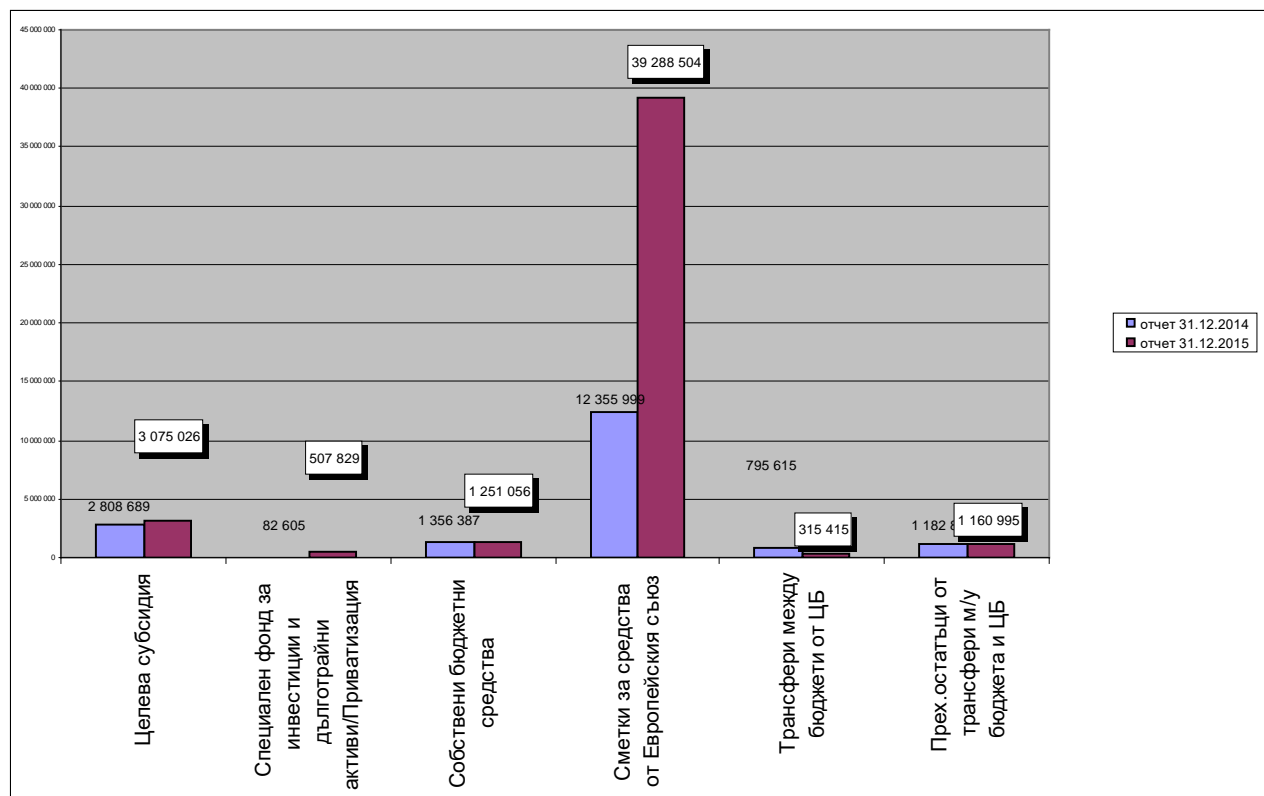
Капиталовите разходи като част от касовия отчет за изпълнението на бюджета на Община Велико Търново за 2015 г. са в размер на 6 107 103 лв. Поради спецификата им и с цел съпоставимост на данните за анализирания период не са включени в анализа по функции. Те представляват 11,5 % от касовия отчет на бюджета и са поименно изброени в Инвестиционната програма на Община Велико Търново.

Отчета на инвестиционната програма към 31.12.2015 г. спрямо 31.12.2014 г. се увеличава с 27 016 635 лв. или 45,39 %. Съществено е увеличението на отчетените обекти с източник на финансиране „Сметки за средства от Европейския съюз”, където намират отражение Изграждането на Центровете за настаняване от семеен тип, Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Велико Търново, Реконструкция и обновяване на здравната инфраструктура на Комплексен онкологичен център - Велико Търново, Град Велико Търново - зелена и достъпна балканска столица на културния туризъм - Паркове на територията на Община Велико Търново

Инвестиционна програма

Източници на финансиране	отчет 31.12.2014	отчет 31.12.2015	увеличение/ намаление	ръст %
Целева субсидия	2 808 689	3 075 026	266 337	9,48
Специален фонд за инвестиции и дълготрайни активи/Приватизация	82 605	507 829	425 224	514,77
Собствени бюджетни средства	1 356 387	1 251 056	-105 331	-7,77
Сметки за средства от Европейския съюз	12 355 999	39 288 504	26 932 505	217,97
Трансфери между бюджети от ЦБ	795 615	315 415	-480 200	-60,36
Прех.остатъци от трансфери м/у бюджета и ЦБ	1 182 895	1 160 995	-21 900	-1,85
ВСИЧКО КАПИТАЛОВИ РАЗХОДИ:	18 582 190	45 598 825	27 016 635	145,39

Инвестиционна програма по източници на финансиране

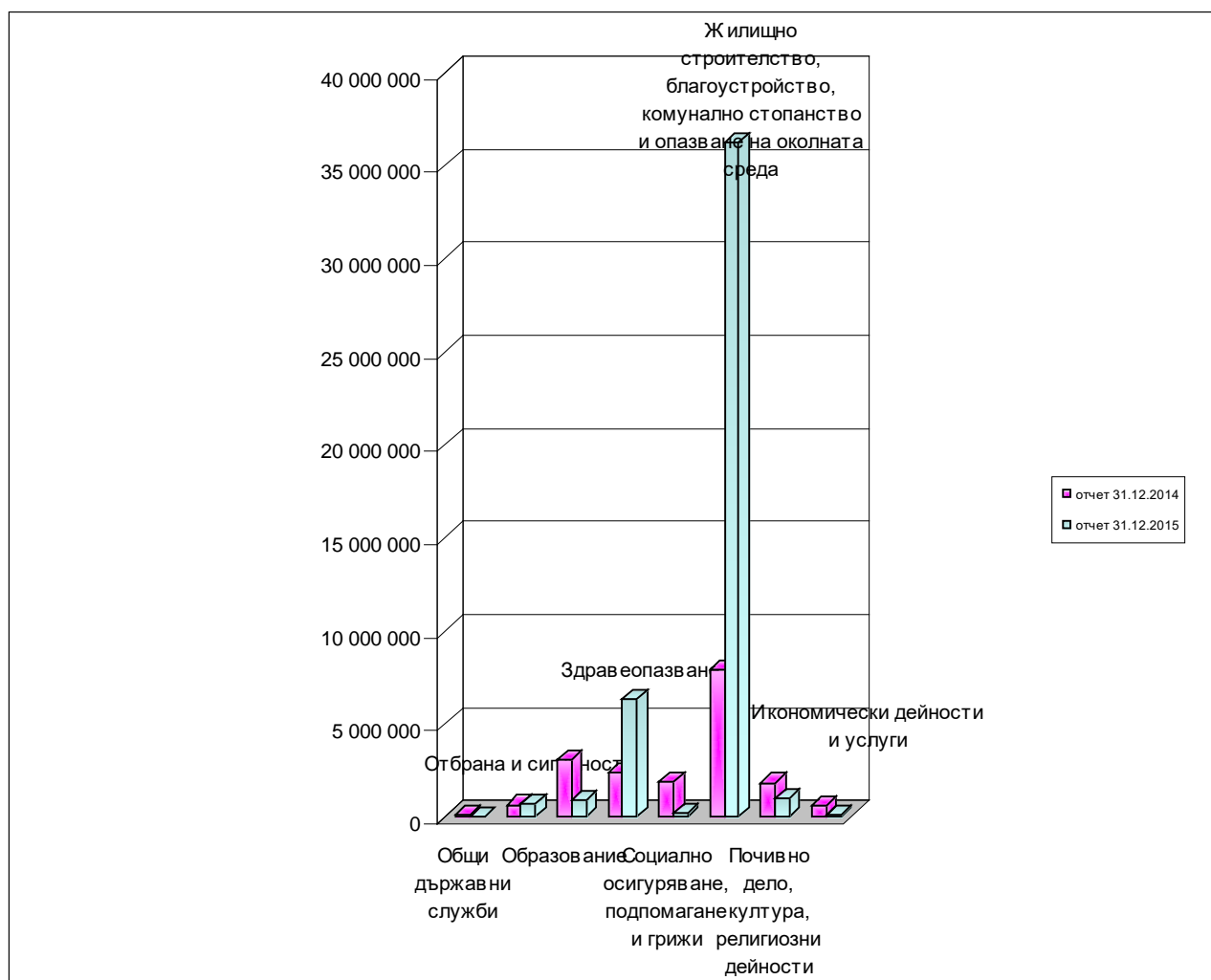

Инвестиционна програма по функции

Капиталови разходи по функции	отчет 31.12.2014	отчет 31.12.2015	рѝст %
Общи държавни служби	158 282	42 145	-73,37
Отбрана и сигурност	657 908	690 827	5,00
Образование	3 047 954	951 623	-68,78
Здравеопазване	2 423 622	6 378 604	163,18
Социално осигуряване, подпомагане и грижи	1 866 616	220 947	-88,16
Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда	7 946 703	36 207 357	355,63
Почивно дело, култура, религиозни дейности	1 841 445	1 035 807	-43,75
Икономически дейности и услуги	639 660	71 515	-88,82
ВСИЧКО КАПИТАЛОВИ РАЗХОДИ ПО ФУНКЦИИ:	18 582 190	45 598 825	145,39

Инвестиционна програма по функции

Просрочените задължения в Отчета за касовото изпълнение на Бюджета на Община Велико Търново към 31.12.2014 г. са в размер на 2 878 777 лв. Към 31.12.2015 г. от тях за изплатени 2 628 821 лв. или 91,3 % от тях . Общият размер на Просрочените задължения към 31.12.2015 г. на Община Велико Търново е 3 779 923 лв., в т.ч. 717 834 лв. за капиталови разходи.

Просрочените вземания към 31.12.2015 г. на Община Велико Търново са в размер на 923 702 лв.

Отчета към 31.12.2015 година на Община Велико Търново по приходната и разходната част е в размер на 53 146 459 лева. За делегираните от държавата дейности, приходите са в размер на 28 430 939 лева, а разходите – 30 643 684 лева. За местните дейности, приходите са в размер на 24 715 520 лева, а разходите за местни дейности и с дофинансиране – 22 502 775 лева. Отчета е небалансиран по отношение разделението му на държавни и местни приходи и разходи, където държавните приходи са по-малко от държавните разходи.

От гореизложеното е видно, че в резултат на провежданата от Община Велико Търново финансова политика, за периода 01.01 – 31.12.2015 година от местни приходи са възстановени преходни остатъци за делегираните от държавата дейности в размер на 2 212 745 лева.

До реалното стартиране на програмен период 2014-2020 година следва да се подсигури собствен финансов ресурс, който да бъде насочен за покриване на допустимите разходи по новите проекти до постъпването на плащания от Управляващия орган. Стриктното спазване на Закона публичните финанси за многогодишно бюджетно планиране налага на Община Велико Търново придържане към балансирано бюджетно салдо, прогнозируемост на местното управление, информираност на обществеността и подобряване на качеството и обхвата на местните услуги с финансово обезпечени разходи.

ВЕНЦИСЛАВ СПИРДОНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ